

Előfizetési árak:

Égész évre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyed évre	2 korona
Egy szám ára	20 fillér
Nyilttér sora	40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudóstó Vidéki lapok központi hirdetési osztálya Budapest VII., Erzsébet-körút 41.

P O L I T I K A I H E T I L A P

Uj hangok.

Törökbecséről jön a hír, hogy ott az újjászervezett szerb nemzetiségi párt gyűlést tartott, melyen új politikai programot fogadtak el. Ebben a programban nincs szó többé a nemzetiségi nyelveknek a közigazgatásban, a bíraskodásban, a közép- és felső iskolákban való érvényesítéséről, az elemi oktatásnak tisztán nemzetiségi jelleggel való fölruházásáról, nem követelők az odáig, ahol a szerb nyelv, gondolkodás és érzésnek az egész vonalon való olyforma érvényesítése céloztatik, mely a magyar állam egységének megbontásával holmi Vojvodinának kikerekítésére törekszik; hanem igenis a program minden ízében a magyar nemzeti állameszmé által megszabott korlátok között igyekszik maradni.

Röviden följegyezzük róla, hogy a magyar nyelv felsőbbségének elismerése mellett nemzetiségi karaktere csak annyiban tűnik ki, hogy a haza minden intézményében a vidékenként létező nyelvek bármelyike a néppel való szóbeli, közvetlen érintkezésben kiegészítő, magyarázó nyelvül használtassék. A más nemzetiségi aspirációkat elítéli. A nemzetiségi kérdés nem az egyes töredékek, hanem a magyar állam kérdése s így az külön-külön nem, hanem az ország összes lakosságának fejlődése útján, annak egyetemén belül oldható meg csupán.

A részletes programból ennyit elegendőnek tartottunk meríteni, részben a megindult új mozgalom jellemzésére, részben pedig az általunk eddig is hangoztatott elvek helyességének bizonyítására.

A dolgot tulajdonképpen csak az utóbbiért vetettük föl.

Lapunk egész főnnállása óta a

nemzetiségi kérdés megítélésében állandóan határozottan körvonalozott, szigorú, mondhatni merev álláspontot foglalt el azon elv alapján, hogy a magyar állam egységének szent sérthetlensége minden körülmények között, minden aspirációval szemben és minden eszközzel fűntartandó.

Mi, akiket a nemzetiségi hullámvérések itt legközvetlenebbül érintettek, akik úgy az egyes jelenségeket, mint a mozgalom általános képét állandó figyelemmel kísértük s akik az ilyen közvetlen pillanatnyi hatásokból, eredményekből leszűrt következmények súlyát már fölmerültük első fokán, tehát legveszedelmesebb alakjukban mérlegelhetjük: mi láttuk, sejtettük, tudtuk, hogy ott minden gondolat, minden lépés, minden cselekedet a nemzetiségi nyelv, gondolkodás és érzésnek olyan széles alapokon való érvényesítését célozza, amely törekvés mindjárt első, kezdetleges lépésével is tulateszi magát azon a korlátot, mit az állameszég általunk sérthetetlennek tartott elve meghatároz.

Mi, akik éber figyelemmel kísértük a mozgalom tevékenységét, annak eszközeiben, a sajtóban, a kulturális színű egyesületekben, a kifejezett és ki nem fejezett politikai négygyűlésekben, a bankokban, az egyházakban, az iskolákban s végül a külfölddel való összeköttetésekben: mi láttuk, hogy a sajtó termékei milyen kevésbé viseltetnek tisztelettel a magyar állam intézményei iránt, láttuk, hogy a kulturális egyesületek kulisszái mögött milyen kevésbé törődnek az alapszabályok korlátjaival, hallottuk a négygyűlések demagógjait, mint rombolják le a nép minden hitét, bizalmát a jelen iránt, láttuk a bankok „nemzetgazdászati“ működését, hallot-

tunk magyar gyűlöletet hirdetni a szerzetnek emelt hajlékokban, láttuk ennek mérgét elhíntve már az elemi iskolák növendékei között is s láttuk a hálózatot is, amely a külföldről az erre szükséges erkölcostelen és piszkos anyagi feltételeket szállította.

És amikor ezeket külön-külön és összevéve néztük, csoda-e, hogy csak mégjobban megerősödött, megrögződött bennünk a meggyőződés, amely azt diktálta, hogy az ilyen bűnös tüzelmekkel szemben az egyedüli megoldás a büntetés lehet csupán; csoda-e, hogy a mozgalomban támadást láttunk, olyan támadást, amely idegen segítségek fölhasználásával ostromolja az egység kapuit egyes csoportok önző érdekeinek kielégítésére s csoda-e, ha evvel szemben a kérlelhetlen, megalkuvás nélküli szigor alkalmazását sürgettük?

Aki az alkotmány sáncain kívül helyezkedve operál éppen a sáncok ellen, avval mint ellenséggel kell elbánni. És csoda-e, hogy megmaradtunk nézetünk mellett még akkor is, amikor a nemzetiségi mozgalom nagy arányai a magyar sajtó egyrészt, sőt nemzeti köröket is bizonyos engedékenységre bírtak?

Azt tartottuk, hogy ha az igazság a mi részünkön van, akkor kössük magunkat hozzá megalkuvás nélkül, mert a legkisebb engedékenység magának az egész igazságnak elejtésével azonos.

Szigoru, merev álláspontunk a nemzetiségi sajtó részéről állandó támadásoknak volt kitéve, sőt itt-ott magyar lapársaink részéről is bizonyos rosszalással találkozottunk [már, amikor most a távol Törökbecse siet igazat adni nekünk!]

Csak három héttel ezelőtt mondtuk szóról-szóra, hogy a nemzeti-

Lang M. és Fia

férfi- és női
divatruháza

Türoczszentmárton

☞ Rendkívül kedvező bevásárlási alkalom! ☜

A nyári szezonból visszamaradt szalma- és nemezkalapok, férfi-
ingek, nap- és esőernyők, szőnyegek és menyasszonyi kelengyék
tötelesen leszállított árak mellett augusztus 15-éig kaphatók!

ségi program csak akkor remélhet tárgyilagos megfontolást s akkor kívánhat aktív figyelmet is, ha az alkotmányosság keretébe helyezkedni képes s ma már, anélkül, hogy szavunk odáig elhangzott volna, tisztán a politikai felfogásnak a jelenhez alkalmazkodó természetes tünete gyanánt, álláspontunknak teljesen megfelelő nemzetiségi programmal állunk szemben!

Reméljük, hogy a szerbek példáján indulva, többi nemzetiségeink is fölhagynak mindkét félt gyengítő és haladását lekötő céltalan ellenségeskedéssel s programjaikat úgy állítják össze, hogy annak az ország összes lakosságának egyetemes fejlődésén belül keressenek érvényesülést. És mert ez az eshetőség a követelések súlypontját a nyelvi térről gazdasági kérdésekre tereli, reméljük, hogy mi is meg fogunk állani az engedékenységekben, melyek a nyelvkérdés ilyen megoldásában már-már lejtőre vittek bennünket. Szóval, horgonyt vetünk.

Leleplezések az amerikai tótok viszonyairól.

Írta: Egy amerikai magyar.

I. közlemény.

(A család bünszövetsége. — Kik vezették az amerikai tótságot? — Hová lett az árvidék pénze? Az öntudatra ébredt munkásnép. — Leleplezések a Slovák v Ameriké útján. — A vizsgálat megindul.

Magyarországi hírlap csak ritkán jut kezeimhez. De valahányszor kezembe jut, mindannyiszor bosszankodom azon a tájékozatlanságon, melylyel azok az amerikai tót ügyeket, a tótok itteni viszonyait pertraktálják. Bosszankodom azokon a helytelen információkon, melyekből a hazai közönség s a magyar sajtó az ugynevezett levelezők útján tót népünk itteni helyzetéről tájékozást nyer.

Egyszer azt olvasom, hogy az amerikai tótok egyesülése nem sikerült, máskor meg azt, hogy az amerikai kerges kezű tót munkás már megunt a folytonos zsarolást, melyet a vezérek szent ábrázattal folytattak a tót nép között. Pedig ez sem igaz, az sem igaz. Szóval, igen kevés az igaz azokból a híresztelésekből, a melyekkel a hazai sajtó a jól értesült levelezők arcátlanul megtévesztik.

Ezért jelen soraimmal kettős célt kívánok szolgálni. Az egyik az, hogy bemutassam becsületes tót népünk itteni ámitóit, saját véreinek valóságát árulói, a nép véres verejtékén felhízott nagyságokat, kiknek régen kiérdemelt helye a börtön. A másik céloom pedig az, hogy a füleimmel hallottak, szemeimmel látottak, szó-

val tapasztalataim alapján kellő világításba helyezzem az amerikai tót kérdést avégből, hogy a hazai közvélemény és az irányadó körök az itteni viszonyok helyes megismerése után az otthoni teendők tudatára ébredjenek.

Kiesoda az a Rovnának Péter? Paphoz nem illő viselet miatt kicsapott theologus, ki azzal szerzett magának nimbuszt azt itteni tótság előtt, hogy arcátlan merészséggel azt hazudta, hogy *tótsága* miatt üldözték ki hazájából. Ő volt ennek a frázistupusnak megalkotója, mely később annyi letört ekzisztenciának biztosított kenyeret.

Ez az ur — ismerve tót népünk hiszékenységét, tájékozatlanságát — alávaló hazugságai után csakhamar annak élére jutott, mint a „Národny Slovensky Spolok“ elnöke.

Ez az avánzsma az akkori viszonyok között — mikor még intelligens ember alig volt a kivándorlottak közt — nem volt nehéz feladat, főleg oly embernek, mint Rovnának, ki a céljait szolgáló eszközökben sohasem volt válogatos.

Ámde lássuk a vezér működésének néhány epizódját, mely magát az egyént, az embert is teljesen karakterizálja.

1894-ben Cannelsville Pá és környékén egy nagyszabású bánya- és kokszmunkás sztrájk ütött ki. A kb. 25000 bánya- és kokszmunkás kétharmad része magyarországi tót volt, akiknek nagy többsége tagja volt a Rovnának vezetése alatt álló Národny Slovensky Spolok betegsegélyző egyesületnek is. A bányatulajdonosok ügye nagyon rosszul állt, mert a sztrájkoló tótok szilárdan kitartottak igaz ügyük mellett s sztrájkító nem akadt egyetlen egy sem és így a munkások biztosra vették igaz ügyük diadalát.

Ámde mi történt? A bányatulajdonosok szorultságukban Rovnának-hoz és gázságok keresztül vitelére cinkostársul szegődött Wolf Gyulához, az egyesület mostani pénztárosához fordultak segítségért, kik aztán busás honoráriumot bezsebelve, a boldogtalan munkásnépet részint szép szóval, részint ijesztgetésekkel rávették a munka megkezdésére, kiszolgáltatták őket a bányatulajdonosok kenyékedvének. Így lett Rovnának ur véreinek, kenyéradóinak, a szegény tót munkásnépnek becsület és gaz árulója.

Az ügy természetesen napfényre került s a lapokban is szellőztették e piszkos árulást.

Rovnának ur akarva, nem akarva rágalmazás miatt pert is akasztott a cikkirők nyakába, de az amerikai bíróságok, miután a cikkirők állításait igazolva látták, a vádlottat a vád következményei alól teljesen felmentették.

Elkövetkezvén az egyesület elnökválasztásának ideje, mit tett Rovnának,

hogy teljesen megingott pozícióját továbbra is megtarthassa?

Az erős Rovnának Péter sirással, könyörgéssel, átkozódással, tagadás-sal, esküdzésekkel, főképp pedig a vezetése alatt álló egyesület pénzeinek vesztegetésekre történt felhasználásával elérte azt, hogy ismét megválasztottat a Národny Slovensky Spolok betegsegélyző pénztár elnökévé, a szerencsétlen és becsületes tót nép alig leírható ártalmára és kárára.

Pillantsunk be ennek az egyesületnek mihelyébe!

Az egyesület az elhalt tagok örököseinek kezében 750 dollárt, később — mintegy öt év óta — 1000 dollár haláleseti segélyt fizet. Ez a kiadott segély az északamerikai egyesült államok területén szétosztott, mintegy 600 osztályba sorozott tagoktól szedetik be a halálesetet követő hónapban, a halálesetek számaránya szerint. A haláleseti díjakat a központi pénztár fizeti. A rendes díjakon kívül a tagoktól még a következő díjakat szedik: a *nemzeti alap* járuléka 2 dollárt, a szegényalapra, a tartalékalap gyarapítására s az igazgatási költségekre összesen 17 dollárt.

Azon elhalt családtag örökösei, akik Amerikában tartózkodtak, még csak megkapták valahogy a kijáró haláleseti segélyt, főleg ha annak megtagadására semmi ok fenn nem forgott, *de legtöbb ily segély kiosztása Rovnának ur találmányán hajtótörést szenvedett s az árván maradt örökösök mehetek koldulni, kenyér s egy krajcár pénz nélkül, a nagy Amerika szabad földjén.*

Mert mit is tehetett volna a becsapott szegény, együttű tót asszony. Hová, kihez fordult volna jogainak érvényesítése végett az angol nyelv tudása nélkül? Ismerőseihez? Azok épp oly járatlanok, mint jómaga!

Rovnánakékes rendezés kétélfé módon károsították meg áldozataikat. Vagy alkuba bocsátkoztak a szerencsétlen emberrel s ha lehetett, 1000 dollár helyett kiegyeztek az illetővel 500–600 dollárban, vagy az egész segélyt beutalták az egyleti pénztárba, mely után — a kérdés tisztázásáig — 3%-os kamat járt az örökösöknek, jöllehet a bankok 4%-ot fizettek a betétek után, *de Rovnánakékes az így begyűlt 62000 dollár után kamatot soha senkinek ki nem fizettek, ezeket kamatokat egyszerűen bezsebelték.*

Lássuk most még azt, hogy mi történik a haláleseti segéllyel, ha az elhalt egyleti tag hozzátartozói Magyarorszában vannak?

A pénztár felszólítja Rovnánaket, hogy kutassa ki az örökösöket s ha megtalálta őket, az elvégre nem volna nehéz dolog, a kijáró halotti segélyt fizesse ki részükre. Rovnának a pénzt átveszi s az átvételt egy általa kiállított blankettával nyugtázza. De a felvett pénz az örökösök kezeihez csak a legtrikább esetben

jut el; mert Rovnának az egyesület konventjén hamis nyugtákkal számolt el ezekről a pénzekről, melyeket ott állítanak ki a kiespott pap aljas segítőitársai, megkőrosítva a szerencsétlen özvegyeket s a kenyér nélkül maradt árvákat.

Hogy mennyi lehet az egyület 18 évi fennállása óta az ekkép eliskasztott összeg, azt csak a jó isten, meg Rovnának és bandája tudja. A dolgokkal ismerős egyének 80—100 ezer dollárra becsülik. Bizony ideje volna, hogy az árvák érdekében a magyar kormány is beavatkozzék a bünszövetség dolgaiba, ami nem volna nehéz dolog, mert ez nem politika, ez az özvegyek és árvák legdurvább kifosztása, aljas meglopása, melyet épp úgy üldöznek itt is, mint az ő hazában, sőt talán itt még szigorubban.

De menjünk tovább. Évek multán az együleti tagok száma és vagyona papíron folyton gyarapodott. De csak papíron, mert a vagyon jórésze valósággal a két főtolvaj: Rovnának Péter elnök ur és Wolf J. pénztárnok zsebébe vándorolt, mely utóbbinak még egy pompásan jövedelmező hajójegyüzlete is volt.

Azonban ez az elfajult szemfényvesztés, ez a brutális csalás nem tarthatott örökké. A szerencsétlen nép sugdosni kezdett Rovnának ur bünsz manipulációiról s az általános elégtelenség csakhamar nyílt zugoldásban tört ki Rovnának ur zsarnokoskodása ellen.

Mit tett ekkor Rovnának? A zugoldás és az esetleges leleplezésektől való félelmében visszavonult az elnöki tisztségtől s befolyás és pénz által megválasztattatta az elnöki tisztségre Strubrozi S. Andrást, ki családjaiban és manipulációiban eddig is méltó társa volt, ki ismerte összes huncutságait és gázságait.

Savanyu arccal, de kénytelen-ségből meg kellett tennie, hogy ezt a teljesen vagyontalan embert pompásan jövedelmező vállalatának titkaiba beavassa, sőt társul fogadjja, Ambrozina azután első dolga volt, hogy minden hájjal megkent öcsét is a diszes kompánia titkaiba avassa. Ez a piócánégyes azután teljes erővel ráfeküdt a szegény tót munkásnép vérére.

Két évig vigan, büntetlenül garázdálkodott ez a bünsz szövetség a nép filléreivel. Ekkor azonban akadt egy ember, ki a bünszövetség titkaiból ellesett valamit, s ezt megírva, sorokba öntve, beküldte a *Slovak v. Amerike* című tót lapnak, mely lap P. V. Rovnánakéknak, tisztán kenyér irigységéből, halálos ellensége volt. Kapott is az alkalmon s most ez a lap minden száma hasábkon keresztül közöl piszkosabbán piszkosabb leleplezéseket Rovnánakéknak aljas manipulációiról.

Hogy ezekről a gonoszságokról az amerikai hatóságok, egész a legutolsó időkig, tudomást nem vettek, annak egyszerű oka az, hogy az ame-

rikaiak tót újságokat egyáltalán nem olvasnak. Uglátszik azonban, hogy végre ennek is tudomására jutott a mi jó tót népünk s gondoskodott arról, hogy a *Slovak v. Amerike* rettenetes vádjairól az amerikai lapok is tudomást szerezzenek, s így a hatóságok kényszerítve legyenek a várva-várt vizsgálat elrendelésére. Ez a momentum épp most következett be.

Egyelőre azonban e vizsgálatról lényeges eredmény, minthogy a vizsgálat elsőfokú megejtésére az egyesület bírósága van hivatva, nem igen várható. Abban az esetben azonban, ha az ügy másodfokban az amerikai bíróság elé kerül, világraszóló gázságok fognak kiderülni, mert az amerikai tótság javarésze most már a hátrálót fújt *Slovak v. Amerike* ellenére is folytatni fogja ezzel a rablóbandával felvett harcát.

Rovnánakék ideges kétségbeeséssel kapkodnak a mentő szalmaszálakhoz, de minden manipulációja sem menti meg a konzul urat attól, hogy börtönbe ne jusson.

A Žilinsky-ügyhöz.

A helyben megjelenő „Národnie Noviny“ f. évi 86. számából értesülünk arról, hogy egy fővárosi újságban „A felsőmagyarországi luteránus egyházak eltűnéséről“ címen megírt cikkünkben kifolyólag támadást intézett Beniczky Kálmán alispán ellen, kinek az a lap *Žilinsky ur bizalmasának* felleveése alapján a cikkünk sugalmazását tulajdonítja.

Mielőtt a jól értesült bizalmas hazug információival foglalkoznánk, becsületiszavunkra kijelentjük, hogy adataink nyilvánosságra hozatalának minden fázisától Beniczky Kálmán alispán teljesen távol állott és neki a készülő cikkéről egyáltalában tudomása nem volt. A cikk minden betűjéért, az abban foglalt minden állításért a felelősség egyedül és kizárólagosan csak a cikk íróját illeti, aki annak minden következményét készségesen is vállalja.

Kötelességünknek tartottuk ezt kijelenteni, nem azért, mintha Beniczky Kálmán alispánt ekkép fedezni akarnánk, mert bizony mondjuk, az ő tiszta, feddhetlen jellemét az ilyen „igen beavatott“ piszkolódásai épp úgy nem érintik, amiképpen a színarany nem fog rozsdát az utcák sarjától.

A bizalmas és beavatott állításaira egyébként a következőket jegyeztük meg:

Mi nem állítottuk, hogy Beniczky és Klimó a turózi egyházmegye kormányzatára megválasztottak, hanem igenis azt, hogy eme hivatal vezetésével megbíztattak. Hogy eme hivatásuknak miképp feleltek meg, annak bizonyosságára álljon itt a kerületi gyűlés vonatkozó jegyzőkönyvi kivonata:

— Együttel csatlakozva a kor. felügyelő ur (Fabinyi) kifejezte érzelmeit, hogy Beniczky Kálmán eddigi hely. egyházmegyei felügyelő és Klimó Vilmos eddigi hely. főesperes urak iránt legmelegebb elismerését és háláját fejezi ki, kik nehéz körülmények közt vállaltak a turózi egyházmegye ügyeinek intézésére s a legjobb erőkkel törekedtek a törvényes rend megállapítására.

Hogy a nép nemzetiségi érzelmi része nem akarta Beniczkyt és Klimót, ezt csak a beavatott hozhatja fel érvül Beniczky ellen. De mi, akik a viszonyokat ismerjük, megsegjük azt is a beavatott-nak, hogy ezek Prónay bárót sem akarták főfelügyelőnek, hanem Žilinskyt. Scholtz Gusztávot sem püspöknek, hanem Szeberényit. Megsegjük még azt is, hogy Beniczky Kálmán két jözeleműt egyháznak, a jeszeninek és a pribócinak, ma is egyhangulag megválasztott felügyelője és a két egyházat oly dúz jövedelmekkel látja el, mely áldozatkészségre csak vallásos meggyőződés és a magyarság iránt érzett mélyeség szeretete sarkallhat valakit.

Hát miért is haragszik a turózi urak Žilinskyre? Mert — ezt mondja a beavatott — mint Tisza Kálmán bizalmasa itt járt Turóczban, hogy megtudja, mi az oka a nemzetiségi mozgalomnak s meggyőződött arról, hogy a népet az urak visszaélései igaztják a magyarok ellen.

A beavatott ezen állítására bizalmasan szintén megsegjük, hogy Žilinsky Tisza K. idejében nem járt Turóczban és így nem alkalma semmiről sem meggyőződni. De megsegjük azt is, hogy Tisza Kálmán sokkal bölebb, okosabb és rátermettebb államférfi volt, mintsem hogy a nemzetiségi mozgalomnak éltető elemét a magyar urak visszaéléseiben kereste volna. Ezt az elméletet valószínűleg Szeberényiék röpirataiból szopta a beavatott. Végül azt is megsegjük, hogy Žilinsky Mihály már 20 év óta nem járt Turóczban és így Justh György volt főispánnal sem volt alkalma konferálhatni.

Legyen nyugott az igen beavatott sugalmazó, a turózi urak nem haragos természetűek s azok ilyen meg nem történt intrikákért nem szoktak dühbe jönni. Ezek csak akkor haragszhatnak meg, ha valaki szétségtelen kézzel azoknak a kivított előnyöknek megbolygatásába fog, melyekkel a legszentebb eszme, a magyarság kizárólagos uralmát, nehéz küzdelemnek árán biztosították.

De jöjünk tisztába az adófizetéssel is, mert a beavatott ezt is érvül hozza fel Beniczky Kálmán jellemzésére. Mindenekelőtt megengedjük az igen beavatottnak, hogy Beniczky Kálmán és hozzátartozói csak nemrég tettek egy 14000 forintos alapítványt a pribóci egyház részére, azonkívül pedig a toronyépítéshez és a harang beszerzéséhez egyedül az alispán 2000 forinttal járult. A jeszeni egyház toronyépítésére pedig újabbán ismét 250 forintot adományozott s valószínű, hogy a harangok beszerzésére ugyancsak jelentékeny összeggel fog járulni. És teszi ezt minden hitvány kérdés nélkül, egyedül nemes szíve sugallatára hallgatva.

Hogy oly egyházban, mint a turóczszentmártoni, honnét az egyházalapító magyar uri családok székeit egyszerűen kidobták, honnan a magyar sőt, a szentségeknek magyar nyelvű kiszolgáltatása, a legesokélyebb magyaros érzés teljesen ki van zárva, hogy oly egyházban, melynek lelkésze ellene támad a Hymnusnak, kifiltja a nemzeties oktatást az iskolából, nem fizet senki szives készséggel egyházi adót, e felett igazán csak az igen beavatott csodálkozhatik, de mi, akiknek érzése más szellemből táplálkozik, egy cseppet sem csodálkozunk. Ahol a magyar sive legmagasztosabb érzelmeit minden nap keresztrefeszítik, oda bizony egy magyar sem fizet

szívesen belépődíjat, csak ha muszáj. Lám, a beavatott mégis bünt lát ebben?

Különbösen az alispán a turócszentmártoni egyházban csak azért nem fizet adót, mert hovatartozása kérdéses. Ha a püribói egyházhoz tartozónak deklarálattik, ahová az alispán birtoka után tartozni óhaj, úgy egyházi adóban 100 koronát meghaladó összeggel többet fizet, mint fizetne Turócszentmártonban. — Megjegyezzük még, hogy a jászói egyházban saját jószántából a legmagasabb személyi adóval: 50 koronával járul az egyház kiadásaihoz s ugyanezen egyház iskolájának javítási költségeire legújában 100 koronát adományozott.

Még valamit. A beavatottnak valami 22. pont furja az oldalát. Ha figyelemmel kíséret volna a vizsgálat idejében a fővárosi lapokat, meggyőződhetett volna arról, hogy ezek közt a pontok között egyetlen egy sem volt, melyek Beniczkynek, vagy bármely turóci tisztviselőnek becsületére vagy tisztességére a legkisebb árnyékot vethetnék. Ha nagyon kíváncsi ezekre a pontokra, az alispán készséggel rendelkezésre bocsátja azokat, mert sem az ő, sem a turóci tisztviselői kar multjában nincs folt, mely reparációra, nincs folt, mely tisztításra szorulna.

Amde megszugguk a beavatottnak még azt is, hogy Széll Kálmán volt miniszterelnök, Rakovszky István akkori képviselő interpellációja folytán, a kérdéses 22. pontra vonatkozólag az egész ország színe előtt oly elégteltelt adott Beniczky Kálmánnak és a turóci tisztikárnak, amire büszke lehet minden tisztviselője e vármegyének.

A Bánffy-féle küldetésről szóló mesére is megszugguk valamit. Megszugguk azt, hogy ebből egy szó sem igaz. Majd mi elmondjuk a tiszta valóságot. Az alispán Hieronymi minisztersége alatt, feltűnyelő jogából kifolyólag, igenis járt a tót muzeumban. Talált is ott leveleket, de nem Žilinsky Mihálytól, hanem egynéhány nemzetiségi ifjútól, de Žilinskyre vonatkozó, melyben őt, mint minden bajban segítő, egymás figyelmébe ajánlották. Ezeket a leveleket azonban az alispán le nem foglalta, senkinek el nem küldte, azok tartalmáról diszkrétén hallgatott s így igazán sajnáljuk, de sem Bánffynak, sem az akkori nemzetiségi osztálynak nem volt alkalma a derűs pillanatokra. Elefett a mese felett legfeljebb mi kacagunk jóízűen, meg az alispán.

Ami pedig a hamis hatósági bizonylatok kiállítására vonatkozó vádat illeti, kijelentjük, hogy míg vádjait az igen beavatott nem igazolja, hazug rágalmozónak tartjuk.

Végül kijelentjük azt is, hogy Žilinsky Mihály érdemeiből senki semmit levonni nem akar. Meghajlunk az ő kiváló képességei előtt. De csak azért beiratkozni a Matica tagjai közé, hogy annak kiadmányait kézhez kaphassa, nem volt szükséges, mert ezekhez, a Matica jól szervezett kolportázsai útján, bárki hozzájuthatott.

Egyelőre ennyit az igen beavatottnak és még azt, hogy Žilinsky Mihály től levelei nálunk szintén megtekinthetők.

(+)

Lapunk zárta után érkezett hozzánk Zsilinsky Mihály ur nyilatkozata, melyet következő számunkban teljes egészében közölni fogunk.

A Hymnus-ügy fejleményei.

Lapunk folyó évi 20. számában hirt adtunk arról az eléggé el nem ítéhető viselkedésről, melyet a helybeli evangélikus iskola vezetősége a magyar himnusszal szemben tanúsított, mikor is annak kifüggesztését a tanfelügyelő átiratára megtagadta, de később, tekintettel az esetleges következményekre, mégis kifüggesztette.

Az iskolaszék elnökének, Skrovina Ottó lelkésznek fel fogását, amint ezt annak idején szintén regisztráltuk, a turóci ág. ev. esperességi kerület közgyűlése is magáévá tette, amennyiben felirt a kerülethez, hogy hasson oda, miszerint a magyar himnusz az iskolákban, miután ennek kifüggesztése a vonatkozó törvényben előírva nincs, elvontatassék.

Véleményünket mindkét esetről elmondtuk annak idején s most inkább ez ügy fejleményei érdekelnék benntnk s minden bizonnyal olvasóközönségünket is.

A kir. tanfelügyelő, Künszler Károly dr., rögtön az eset után jelentést tett feleslet hatóságának, a vallás- és közoktatástügyi m. kir. miniszternek s jelentésében megemlékezett arról is, hogy Skrovina Ottó ur elnöksége alatt működő iskolában a magyar nyelv tanítása is teljesen elhanyagoltatik, amennyiben a számtan és a földrajz magyarul egyáltalában elő nem adatik.

Az iskolában működő tanerő pedig a legnagyobb őszinteséggel beismerte, hogy mindez az iskolaszéki elnök, Skrovina Ottó egyenes utasítására történik.

A kir. tanfelügyelő jelentése és indokainak előadása folytán a vallás- és közoktatástügyi miniszter átirat a bányakerületi püspökhöz, hogy Skrovina Ottó ellen a jelentésben felhozott súlyos vádak miatt indítsa fegyelmet s ennek keresztül vezetését záros határidőhöz köthette. Nevezett lelkész pedig, amint értesülünk, az állami iskolákban a vallásitanítástól eltiltotta.

Nem akarunk prejudikálni az espereskerületi bíróság böles ítékezésének, csak az esperességi kerület feldult békéjének, de különösen a turócszentmártoni egyház békéjének helyreállítása érdekében óhajtandónak vélnénk, hogy Skrovina Ottó ur, ki rövid lelkészkedése alatt annyiszor adta tanujelét a magyarság iránt érzett gyűlöletének, végre állásától elmozdítottassék.

De várjuk be most már türelemmel a vizsgálat eredményét, mely, azt hisszük, minden elfogultság nélküli, böles és igazságos s a felháborodott szíveket megnyugtató lesz.

(+)

H I R E K.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Liszky Bálint dr., a beszercebányai pénzügyigazgatóság helyettes főnöké, pénzügyi tanácsossá nevezte ki. A kinevezés híre megyesertene nagy örömet keltett.

Bizottsági rendkívül ülés. A vármegye közgazgatási bizottsága a folyó hó 27-én a vármegyezház kistermében a következő tárgysorozattal rendkívül ülést tart: a) A vármegyei törvényhatósági és vasuti állomáshoz vezető közutak 1908—1913. évi kavicszükségletének biztosítása iránt folyó évi július hó 22-én megtartott versenytárgyalásra érkező

ajánlatok felett való döntés. b) A vármegyei törvényhatósági és vasuti állomáshoz vezető közutak 1908—1913. évi kavicszükségletének szállítása iránt kötetőd szerződés jóváhagyása. c) A vármegyei törvényhatósági közutak folyó 1908. évi fentartási kavicszükségletének engedélyezése.

Esküvő. Rázga Ede helybeli m. kir. posta- és távirólist a folyó hó 28-án esküszik örök hűséget Vojda Mariska kisasszonynak a beszercebányai r. k. vártemplomban.

A Fmke. központi igazgató választmánya Nyitrán, 1908. július 31-én d. e. fél 12 órakor a városház közgyűlési termében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki előterjesztések. 2. Az egyesület évi közgyűlése napjának és napirendjének megállapítása. 3. A központi pénztár 1907. évi zárszámadásai és 1909. évi költségvetése. 4. Tanítók megjutalmazása. 5. Ivánka Pál indítványa a magyar társadalom szervezése tárgyában. 6. Az Athenaeum irodalmi vállalat ajánlata. 7. Szeghalmi-Szenovitz Gyula tanár ajánlata a Felvidéki Regék c. műve tárgyában. 8. Az egyházmáróti, szudi és össződi evang. iskolaszék kérvénye ifjúsági könyvtár engedélyezése iránt. 9. Új tagok bejelentése.

A stubnyafürdői járásbíróság épületét, melyet közudomás munkáiban a község építette, már a mult héten szerkába vették. Az építkezést Kroner János előnyösen ismert építész nyerte el.

Áthelyezés. A nagyméltósága m. kir. vallás- és közoktatástügyi miniszter Uruski Aranka helybeli állami polgári iskolai tanítónőt hasonló minőségben a pozsonyi állami polgári leányiskolához helyezte át. Uruski Aranka távozása bizonyosan sajnálkozást kelt mindazok körében, kik az ő végtelen kedves egyéniségét megismerni szerencsések voltak. — Ugyancsak a vallás- és közoktatástügyi m. kir. miniszter Kirschmayer Győző znióvár-aljai képzőintézeti tanárt hasonló minőségben a pápai képzőintézetbe helyezte át.

Kinevezés. A vallás- és közoktatástügyi m. kir. miniszter Hiedgh Bélát a znióvár-aljai tanítóképző intézethez segédtanárra nevezte ki.

Eljegyzés. Steiner Lajos helybeli kereskedő eljegyzte Herc Kornéliát Szepes-Szépfaiban.

Gyilkos villám. A folyó hó 22-én Karlován Mária alsóstubnyai lakosnő a közelgő vihar elől a faluba igyekezett menekülni. Az égháború azonban már utközben elérte az asszonyt s egy villám halálra sujtotta a szerencsétlen. Holtestét a vihar után hazatérő munkások találták meg az uton, féldalt elszenesedve. Hatósági vizsgálat után, mely a halál kizárólagos okául a villamcspást állapította meg, a szerencsétlenül járt asszonyt az egész község nagy részvétele mellett temették el.

A kisselmeoi nyári mulatság, melyet ifj. Révay Gyula báró rendezett az ottani titkoltóság részére, dacára a borús és esős időnek, pompásan sikerült. A megjelent vendégek a Révay család híres vendégszeretét élvezték. A főuri család minden tagja részt vett a nyári mulatságon. Kár, hogy a délutáni eső, a Mártonból kikészülő vendégeket a kirándulástól vissza tartotta. A tiszta jüvedelem 200 korona volt. Feltűfizettek: Báró Révay Gyula 50 kor.; Báró Révay Gyuláné 20 kor.; Szucsányi Tüzöltő Egylet 10 kor.; Dusehek János, Schultz Lajos,

Löwinger Ármán 6 kor.; Kosztra János, Gragger Kálmán 5 kor.; Boróczy Lajos, Uhrin János, Doles J., Lenosó András, Ivaska József 2-40 kor.; Kovács István, Gert S. 2 kor.; Major János, N. N., dr. Haáz Simon 1-60 k.; Lamos Emilia, Patsch Vilmos 1 kor.; Werner Emil, Reiss Matild, Láng János, Erii Sándor, Lazistyán János, Turchán János, Had Gyula, Langfeld, Ruzsicska Győző, Körösi Sándor, Magyarai Mária, Timko Gusztáv, Mester Lajos 40 fillér.

Amerikából visszavándorló munkások alkalmazása. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara értesíti kerltete érdekelt munkaadóit, hogy az Amerikából való visszavándorlás szünetlenül tart. Azok, kiknek munkásokra van szükségük, szíveskedjenek a nagyméltóságú földműveléskügyi miniszterium munkásügyi osztályával (Budapest, Országházatér) közvetlen levélben, táviratban vagy távbeszélőn közölni, hogy milyen munkásokat s milyen bérfeltételek mellett hány munkást hajlandók alkalmazni. A munkaadók a bejelentés megtörténte után is bárkit fogadhatnak fel, zavarok megelőzése céljából ilyen esetben csupán azt kell bejelenteniük, hogy a visszavándorló munkások részére kínált munkakalomalom már nem áll fenn.

Égháboru. Az elmúlt vasárnap irtozatos égháboru vonult el Stubnyafürdő és a közeli községek fölött. A villám több helyen lesújtott, de emberéletben kárt nem tett. Stubnyafürdőn a patakban egy százados hársfát hasított ketté a villám.

Mindig aktuális lapunk olvasóinak figyelmét felhívni *Svehla János* jóhírű turóczenzmártoni kárpitos és butorraktáros újonnan kibővített üzletére, ahol nemcsak valódi mahagioni hálószoiba és pallisander ebédő stb. butorok kaphatók a legjutányosabb árban, de minden a kárpitos és butorszakmába tartozó javítások és új butorok készítése is a legszolidabb kivitelben eszközöltetik.

Kisiklás. A folyó hó 20-án Bartoslehofán egy tolató tehervonat közvetlen a váltó előtt kisiklott. A pálya helyrehozásáig a közlekedés teljesen megakadt ugyanyira, hogy a budapesti gyorsvonat 2 órai késéssel érkezett Turóczenzmártonba. A kisiklásnál a vonat-személyzet közt sérülések egyáltalán nem fordultak elő.

Baracot, ringlót, szilvát, körtét, almát, dinnyét és másféle gyümölcsöket; ugorkát, zöldbabot, paradicsomot, zöldkukoricát, gyökeret, répát stb. zöldséget nagyban és kicsiben olcsón szállít: Gyümölcs-és zöldségkivitel Eger, postafiók 11. Tessék árjegyzéket kérni.

A felfajás közvetlen oka az agy vérkeringésének szabálytalansága. Ennek okai a következők: az agy megerőttese, gondok, megrázkódtatások, rossz levegő, nagy hőség, sok ülés, sok dohányzás, éjjelezés stb. stb. Nem kell hangsúlyozni, hogy a tiszta, tude fej kétszeres munka-képességet jelent. Ne mulassza el tehát senki a kitűnő hírnévnek örvendő Beretvás-féle Migrén-Pasztillát állandóan magánál tartani, mert ez 5 perc alatt még a leghevesebb főtájást is biztosan megszünteti. Egy doboz (24 pasztilla) ára 1 kor. 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: Beretvás Tamás gyógyszerésznél Kispeszt, honnan postán 3 dobozt bérmentve küldenek.

Hlinka András ügye. A szepeesi püspöki szentszék július huszonhetedikén tárgyalja Hlinka András felfüggesztett rózsahegy plébános ügyét. Azzal vádolják, hogy papi hivataláról megfélekedve, állandóan igazított a pánszláv eszmeik érdekében s erre sokszor a templomi szöszéket is felhasználta. Bebizonyult, hogy a „Salve Regina“ című imának azon részénél, melyben a pap a hazáért mond imát, Hlinka a magyar nemzetet rendszerint kihagyta és a tót nemzetért imádkozott. Búne Hlinkának az is, hogy miáltal agitációs körútra indult, a plébánia ügyeit egészen elhanyagolta. Hlinka most a szegedi államfogházban ül.

A liment. Capsiol oomp., a Horgony-Pain-Expeller igazí, népszerű háziszerre lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, esztznál stb.-nél a Linimentel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványknál, minő: a kolera és hányóhasfolyás az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszer jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és tüvegben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona, a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti tüveget elfogadni.

Katasztrófák színhelye volt legutóbb a főváros s a vidék. Tüztengerben, vagonok romjai közt számos ember lelta halálát. Bármi megrendítők is ezek a szerencsétlenségek, mégis milyen jelentéktelen eseményekké törpültek, ha áldozataik számát összehasonlítjuk az emberek erőivel, a kiknek élettragédiáját az idegesség és az ebből keletkezett betegségek okozzák. Pedig ha elolvassák az „Értekezés a Villamos Gyógyomóról“ című könyvet s annak tanácsait megfogadják, legrovidebb idő alatt a gyógyulás útjára térnének. Fentemlített könyvet ingyen és bérmentve küldi meg bárkinek az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Károly-körut 2. félemelet 50 sz.

Ellített szövetekezeti vezetőség. Nemesztóról jelentik, hogy a felvidéken napról-napra újabb és újabb visszaéléseknek jönnek a nyomára a nemzetiségi jellegű szövetekezetek között. A legutóbbi napokban a hrustini (Árva megye) gazdasági és fogyasztási szövetekezeti arankás és ólomzár nélküli zsákokba csomagolt lóheremagot hozott forgalomba és drága pénzen akarta a nép nyakába sózni. A hatóság azonban felelősségre vonta a szövetekezeti vezetőségét és szigorúan megbüntette őket. Az ügyben Kemény Béla dr. némesztói szolgabíró ítélkezett, aki Klubisz Jánost, ifju Kazimir Jánost és Haluska Jánost három-három napi elzárásra és fejenként 160 korona pénzbüntetésre, Chrkel Flóriánt, a némesztói „Ludova Banka“ pénztárnokát 5 napi elzárásra és 260 korona pénzbüntetésre, Kraszula Flórián némesztói kereskedőt pedig 2 és fél napi elzárásra és 150 korona pénzbüntetésre ítélte.

A siker titka. Maradandó sikerre csak az számíthat, aki valóságos szükségletet elégít ki. A modern fehéremuitt tisztítása mindinkább bajosabbá vált, mert egyrészt a por és a városok kigőzölősei, a gyári füst és korom a tisztalitanást folyvást növelték, míg a mindinkább szokásosabbá váló finom gy-

potszővet a vegyi fehérités és az erős dörzsölés által, mit az ósdi fagygyuszappannal való mosás szükségel, tétetett tönkre. És jött a „Schichtszappan“ feltalálása, épen jókor. E szappan majdnem minden erőmegfeszítés nélkül oldja a szenyet és tisztítja a fehéremuitt alaposan, anélkül, hogy annak szálait megtámadná. De oly siker ér is el, amely pártját ritkítja. A „Schicht szappannalvek“ jelenleg a legnagyobbak az egész európai kontinensén.

Áthelyezés. *Peszlen Ferenc* m. kir. posta és táviratszolgát Turóczenzmártonból Póstyénbe helyezték át.

Kitűnő anyagokból készült
olcsó
sírkövek
kaphatók
STEINER LAJOS
Áranyügynökségében
Turóczenzmárton.

Javítások és el-
évült sírköve-
kötő kiváittanak.
Levélbeli meg-
váras jövek!

ISKOLAI ÜGYEK.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Tilesch Béla* szklenői községi iskolai tanítót ugyanezen községen felállított állami elemi iskolához végleges minőségben tanítóvá nevezte ki.

Pályázat. A zimoaraljai róm. katolikus plébániahivatal pályázatot hirdet *Kluch József* néhai nyitrai püspök alapítványának két ösztöndíjára. a) 168 koronás ösztöndíj Kluch József néhai nyitrai püspök családjából származó tanulók részére. Melléklendő: Rokonságot igazoló kimutatás, iskolai bizonyítvány, keresztlevél. b) 168 koronás ösztöndíj róm. kath. vallásu, turóczenzmegyei nemes családból származó tanulók részére. Melléklendő: nemességet igazoló okmány, iskolai bizonyítvány, keresztlevél. Az így felszerelt s a beszercebányai székeskáptalanra címzett kérvények 1908. augusztus 20-ig a beszercebányai székeskáptalanhoz küldendők.

KÖZGAZDASÁG.

Állatogészségügyünk az elmúlt hóban a törvényhatóság orvos jelentése szerint kedvező volt, amennyiben fertőző állati betegség egy esetben sem állapított meg. A múlt hóban megtartott tróczenzmártoni állatvásárra felhajtott 1200 darab szarvasmarha, 20 darab ló. Eladottat 263 darab szarvasmarha és 2 darab ló. Külföldre szállítottatott 87 darab hizott ökr. 200 drb bárány és 11 darab hizott sertés. Belföldi forgalomban vasutra adatott 81 darab igászökr és 52 darab ürü. — A haszonállatok tavaszi vizsgálata mind a két járásban befejezést nyert. A turóczenzmárton—blatnicai járásban megvizsgáltott 2070 drb ló, 8 drb szamar, 10200 drb szarvasmarha, 21986 darab juh, 5322 darab sertés és 236 drb kecske, mely

állomány a multhoz képest a lovaknál 81 drb, a szarvasmarháknál 262 darab, a sertésekéknél 272 darab, a kecskéknél 118 drb szaporulatot mutat. Ellenben a juhok száma a multhoz képest 1418 darabbal csökkent. Szucsányban egy kutyán a vezetség tünetei mutatkoznak s a beteg kutya egy szucsányi illetőségű asszonyt meg is mart, de ez a Pasteur-intézetbe menni nem akart. A veszett eb kiiktatott.

Az adómentes motorbenzin eladási ára.

A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelt kisiparosokat és kiszádlakat, hogy az adómentes motorbenzin mérsékelt eladási ára a folyó évi június hó 10-dikétől október hó végéig terjedő időszakra métermázsáncént tizenhat koronában állapított meg.

A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara

értesíti az érdekelt állatkereskedőket, hogy Horvát- és Szlavonországban az idei gyógyó szénatermés következtében az állatállomány jelentékeny része el fog adni. A vétel iránt érdeklődő kereskedőknek a horvát mezőgazdasági bank részvénycsapatára Zágrábban készségesen fogja megnevezni azokat a vásárokat, amelyekben nemesebb fajtaú állatok vásárolhatóak.

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.

Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.

Kiadótulajdonos: Moskóczi Ferencné.

A mosás akár a tánc,
Fáradságba nem kerül,
Schicht szappant ha használj,
Még szived is örül.

Schicht szarvaszappana

csodálatos, hathatós tisztítóerjét sajátzerü előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvaszappana

kíméli a kezeket és a fehérneműt!
Megtakarít fáradságot és vesződséget
kíméli ennélfogva az egészséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

Vadon termő, hegyi gyümölcsből készült, legfinomabb zamatu

málnaszörpöt

5 kilós bádogdobozokban 7 koronáért bérmentve szállit **Gazdik János** gyógyszerész Kőrömczányán.

KALOGÉN

BRAZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZAJVIZ

863/908. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonát.

A turócszentmártoni kir. járásbírótság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a turócszentmártoni részvénytakarékptárnak Mukera György és neje szül. Vanko Bakara Katalin elleni végrehajtási ügyében a beszercebányai kir. törvényszék területköréhez tartozó turócszentmártoni kir. járásbírótság területén, Krpellán községben fekvő, a krpelláni 5. sz. tjkvben A. I. 55—59., 61—71. és 78—81. sorsz. a. felvett s B. 10. és 11. tételek alatt felerészben; az ottani 108. sz. tjkvben A. I. 2. sorsz. a. felvett s B. 16. és 17. tételek a. egynegyedrészen; az ottani 112. sz. tjkvben A. I. 3—5. sorsz. a. felvett s B. 66. és 67. t. a. ^{1/8} részben; az ottani 216. sz. tjkvben A. I. 1. és 3—6. sorsz. a. felvett s B. 95. és 96. t. a. ^{48/768} részben; az ottani 218. sz. tjkvben A. I. sorsz. a. felvett s B. 84. és 85. t. a. ^{36/384} részben; az ottani 220. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. felvett s B. 81. és 82. t. a. ^{84/1176} részben; az ottani 238. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. felvett s B. 24. és 25. t. alatt ^{12/120} részben; az ottani 239. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. alatt felvett s B. 33. és 34. t. a. ^{12/96} részben; az ottani 240. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. felvett s B. 16. és 17. t. a. ^{2/8} részben; az ottani 241. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. felvett s B. 25. és 26. t. a. ^{12/72} részben; az ottani 346. sz. tjkvben A. I. 1—2. sorsz. a. felvett s B. 30. és 31. t. a. ^{12/96} részben; az ottani 347. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. felvett s B. 86. és 87. t. a. ^{48/768} részben; és az ottani 361. sz. tjkvben A. I. 1—2. sorsz. a. felvett s B. 8. és 9. tételek alatt egészben Mukera György és neje szül. Vanko Bakara Katalin nevére bevezetett ingatlanokra együttesen 1109 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanosság az 1898. évi augusztus hó 25. napján d. e. 10 óraker Krpellán községben, a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adni.

Árverezni szándékozók tartoznak aá ingatlanosság becsárának 10%^o-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. járásbírótság mint tkvi hatóság Turócszentmártonban, 1908. évi június hó 3-án.

Petrás Mihály
kir. albiró.

Csak az ily cégtáblával jelzett üzletekben lesznek eredeti SINGER-féle varrógépek elárúsítva!

Figyelem! A másolt vásártolt „Singer varrógép” utánzata csak az eredeti SINGER-féle varrógépeknél!

SINGER Co. varrógép r.-t.
Turócszentmárton, Fő-utca 138.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment, Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult községnyél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan itveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozá van csomagolva. Ara itvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerártában kapható. — Főaktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerártára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindeennapi szétküldés.

Turócvármegyei raktár: Schönhaich Viktor gyógyszerésznél Zlínóváraltján — és Topcezer Sándor gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

A REKLAM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az élető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő

Budapest, VII., Erzsébet-körut 41.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pártatlan pontossággal és olcsón eszközöznék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Szavatórúmi levélpapíros kapható
MOSKÓCZI FERENCNE

könyv- és papirkereskedésében
TURÓCSZENTMARTON.

Ára 2 korona 40 fillér és 3 korona.

1060/908. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turócszentszántmártoni kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kucsera Sándornak Kohn Mór elleni végrehajtási ügyében a besztzercebányai kir. törvényszék területköréhez tartozó turócszentszántmártoni kir. járásbiróság területén Ruttka községben fekvő

a) a ruttkai 397. sz. tjkvben A. † 2. sorszám a., az ottani 1204. sz. tjkvben A. † 1—15. sorsz. alatt, az ottani 1205. sz. tjkvben A † 1. sorszám alatt, az ottani 1206. sz. tjkvben A † 1. sorsz. a., az ottani 1207. sz. tjkvben A. † 1. sorszám alatt és az ottani 1208. sz. tjkvben A. † 1 sorszám alatt felvett s kizárólag Kohn Mór nevére bevezetett ingatlanokra 615 koronában,

b) az ottani 1212. számú tjkvben A. † 1. sorszám alatt felvett s Kohn Mór nevére irt ingatlanra 73 koronában és

c) az ottani 1261. sz. tjkvben A. † 1. sorszám alatt felvett s Kohn Mór nevére irt ingatlanra 407 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanság az 1908. évi augusztus hó 13-ik napjának d. e. 10 órákor Ruttka községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy óvadékképest értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság. Turócszentszántmártonban, 1908. évi május hó 29-én.

Petrás Mihály
kir. albiró.

1908. El. 23/22. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A turócszentszántmártoni kir. jbiróság és fogház részére az 1909. évben szükséges 141 úrköbméter I. osztályú búkkhasáb tűzifa szállítását árlejtés útján kívánván biztosítani, felkérem az érdeklődőket, hogy árajánlataikat az ezennel 1908. évi szeptember 4-ik napjának d. e. 9 órájára a kir. jbiróság 3. sz. helyiségében megtartandó határnapon megtegyék.

Megjegyzem, hogy a szállítást elnyerő vállalkozó szükség esetén az említett mennyiségnél több fát is köteles szállítani és köteles a fát a fogház udvarára fuvarozni és ott köbméterekbe rakni.

A közelebbi feltételeket a hivatalos órák alatt a kir. jbiróság jegyzői irodájában lehet megdudni.

Turócszentszántmárton, 1908. évi július hó 14-én.

Raisz
kir. járásbiró

GOLDNER ÁRPÁD női divatterme Turócszentszántmárton.

Van szerencsém a t. hölgyközönségnek b. tudomására hozni, hogy Turócszentszántmártonban, **Lang Lajos** tanító ur házában

női divattermet

nyitottam. — Ugy a főváros, mint a külföld első divattermeiben szerzett sok évi tapasztalataim arra képesítenek, hogy úgy az angol mint, a francia legújabb divat szerint, kifogástalan szabású ruhákat készíthessek.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a legmagasabb igényeket is teljes megelégedésre kielégítek.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Goldner Árpád.

Fényképészeti gépek és az összes kellékek

kitűnő minőségben
és olcsó áron

Moskóczi Ferencz né

könyvkereskedésében
Turócszentszántmártonban
kaphatók.

Wix Miksa

fűszer- és csemegekereskedés
Turócszentmárton.

Élelmi szerek és
szeszes italok
raktára. Nagy vá-
laszték ajándék-
tárgyakban.

Üvegezési vállalat!

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

A szabadalm.
KULCSOSAL

Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek Budapest.

Kirdeketéseket felvez a kiadóhivatal.

HÉDA B.

fűszer- és csemegekereskedés
Turócszentmárton.

Herkules sör, legfinomabb aradi
borok, likörök és rumok.
Mindenféle déli gyümölcsök.

KÖHÖGÉS.

A ki

egészségét szereti meg is óvja. 5245
hit. bizonylat tanuskodik arról, hogy

a KAISER-féle

mellkaramella 3 fenyővel kitűnő
hatású, orvosilag kipróbálva. Kö-
högés, rekedtség, katarus,
elnyálkásodás, gégekatarrus,
hörg- és görcshurüt esetén.
Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz
80 fillér. Kapható Burda János
özvegyénél Szucsányban.

Haltenberger Béla Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőz-
mosó gyárainak képvisellete:

Reisz Lipótnál, Turócszentmárton.

Nagy választék női kalapokban.

LEOPOLD GYULA

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan!

Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL

Ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb
sósórszesz az

ERŐ SÓSÓRSZESZ

Ára 9 K, 1 K és 20 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyszert és koz-
metikai laboratórium.
GYÖR, BAROSS-UT.

Csemegé-konzervek

BARTA-féle aradi gyümölcsbottlik,
lekv. szörpök, gomba-, hús- és fűszél-
konzervek, nemcs borvikálak,
-- legújabb minőségben szállít-
előkésztés szeszerek kivételével is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Nagyenyre). - Kérjen árjegyzéket!

BELHORUT

(hazmentés), gomorgócs legelőbb újít-
ásere a BARTA-féle feltűnő előnyös
gyógybör, kapható gyógyszerár-
nál. 5. Üveg és 1 K. Árjegyzékre szol-
gálatkésztés szeszerek kivételével is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Nagyenyre). - Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESÉG

gyógyítására a leghatásosabb készítmény a KRIEGNER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR

Rendkívül telemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kia üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban.
Postán küldi: KOBONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvizi-út.

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI

fényképesztő és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30. •
készülnek csak elsőrendű művészet-
kivitelben fényképnagyítások, aquarell-
és olajfestmények. Másolások sejmára,
báronyra, fára, elefántcsontúra stb. Bros. függőek, fű stb.
apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sír-
kövekre stb. Miről küldék ingyen és bérmentve árjegyzéket!

BOGDÁNY

szerecsenje paratlan!

Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

fővárosi sorsjegyjárodá r. l.-nál

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

Doboz 2 kor.

Postai szelvényes „FÉHÉR GALAMB” gyógyszerár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93

Hapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt biztosan hat.

Tégléye K 1-20

Dr. KOVÁCS gyógytára

Budapest, Gábor-utca 77.

„Toilet-utkók” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pszittillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntít,

1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Főár-
tár BERETVÁS TAMÁS gyógyszer-
részlél KISPEST, Rákóczi-
utca 2.

ingyen postai szállítás 8 doboz rendelésnél.

PARIS

Szálloda: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.

100 szoba 2-30 K-tól feljebb. Kiszolgálás-
pól és villanyvilágításal együtt. Fűtés,
naponta távvezés, étterem. Villamos rózsa-
megállóhely az órázó pályaudvaron
hálál fel.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS I.
hemoptial rendelő-intézet

1011. betegnyel-
csenődel. sz. mára

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőrmeszerelő-üzemgyár és az egész
világban előkészítő-üzem.

Élő és legmagyobb
módszer ellen védő rész-
vár.